

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Кохезионен фонд

Министерство на вътрешните работи
Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита
на населението“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ОКОЛНА СРЕДА

КАКВО ДА ПРАВИМ ПРЕДИ, ПО ВРЕМЕ И СЛЕД НАВОДНЕНИЕ

КАКВО ДА ПРАВИМ ПРЕДИ НАВОДНЕНИЕ?

Как да се информираме при опасност от наводнение?

При опасност от наводнение, ще се включат изградените системи за ранно предупреждение. Възможно е да се включат сирени или групи устройства за сигнализация. Важно е да следите съобщенията по радиото и телевизията. Те разпространяват информация за обстановката, която ни е необходима за да се предпазим и реагираме правилно в ситуация на наводнение. Изпълнявайте точно подаваните от властите указания за действие.

Когато сме подготвени предварително за дадено бедствие, има много по-голям шанс да реагираме правилно и да намалим рисковете от създалата се ситуация. Ето защо е много важно да планираме и да се подготвим за действие при наводнение, дори когато няма реална опасност това да ни се случи:

- Да се информираме какви водоеми (реки, язовири и др.) има около мястото, където живеем и да разберем от кои от тях може да се очаква наводнение.
- Никога да не изхвърляме отпадъци в реките – това намалява проводимостта на речното корито.
- В случай, че живеем близо до река – да уведоим родителите си, ако забележим отпадъци, строителни материали, гървета или групи преграждения, които пречат на водата да тече свободно.
- Да участваме в организирани в училище тренировки за реакция при бедствия – те ще ни помогнат да проиграем по безопасен начин и „на живо“ бедствените ситуации и така да се научим как е най-правилно да се реагира.
- Винаги да държим заредени мобилните си телефони, за да можем във всеки един момент да уведоим родителите си или съответните служби.
- Заедно със семейството, да подготвим семеен план за реакция при наводнение. Той трябва да включва определено място за среща при евентуално наводнение (при роднини или на друго място, извън района на наводнението), както и ясен начин за комуникация (как ще поддържате връзка помежду си).
- Да подготвим „Раница за бедствия“. Това е комплект от вещи и предмети, които ще ни помогнат да оцелеем в кризисна ситуация. Можем да приготвим чантата заедно с нашите родители, като гарантираме, че тя се намира на лесно достъпно място и всички членове на семейството знаят къде да я намерят.

Раница за бедствия

Раницата за бедствия трябва да включва следното:

Вода – Необходимото количество вода е поне по 2 литра на човек, в продължение на 3 дни.

Храна – дълготрайна храна за най-малко 3 дни (консерви и енергийни блокчета са най-подходящи).

Осветление – свещите и фенерчетата са добри за бедствени ситуации, но чепците са най-подходящи, тъй като освобождават и гвете ви ръце.

Свирка – ако мобилният Ви телефон няма покритие или батерията се изтощи, прост сигнал от свирка е подходящ за предупреждение на спасителните екипи.

Многофункционален инструмент – заема малко място, и същевременно може да го ползвате с различни предназначения (отвертка, нож, клещи, отварачка, пинсети и др.)

Резервни грехи – помислете за подходящи грехи и тяхната материя. Трябва да са непромокаеми и ветроустойчиви, но в същото време и дишащи.

Одеяла – спалните чували са твърде обемисти за Раницата, докато одеялата са евтини и лесни за съхранение. На пазара вече има термоодеяла.

Комплект за първа помощ – може да се закупи готов, а може да си направите и сами. Ето някои от най-важните компоненти: ластичен бинт, лепенки за рани в различни размери, стерилна марля, триъгълни превръзки, тампони с алкохол и антисептични кърпички, миешо средство, термометър, вазелин, болкоуспокояващи средства, антидиарийни лекарства.

Храна за домашния любимец – ако имате такъв и планирате да го вземете с вас.

Други – лични медикаменти, например инсулин, апарат за кръвно налягане. Уверете се също така, че имате резервен чифт очила, санитарни кърпи, карти на вашата област, тиксо, пари в брой, кибрит/запалка във водонепромокаем плик.

Семеен план за действие при бедствия

Има 4 базови стъпки за разработване на семеен план за бедствие.

Стъпка 1: Разберете какво може да се случи с вас. Като научите какви са рисковете, ще можете да се подготвите за наводнение:

- Какъв тип наводнение е с най-голяма вероятност за възникване във вашия район?
- Как бихте се подготвили за него?
- Има ли вашият район система за ранно предупреждение и оповестяване? Какво представляват сигналите и какво да правите, когато ги чуете?
- Помислете за Вашите животни и домашни любимци след бедствие. Планирайте, където бихте оставили вашите домашни любимци, ако не можете да ги вземете.
- Ако във вашето семейство има възрастни хора или хора с увреждания, как можете да им помогнете? Какви специални нужди трябва да се имат предвид?

Стъпка 2: Разработете семеен план за бедствие:

- Съберете се със семейството си и обсъдете как трябва да се подготвите за наводнение.
- Бъдете запознати с маршрутите за евакуация.
- Изберете две места, за да се срещнете извън квартала, в случай, че не можете да се върнете вкъщи.
- Направете план за комуникация.

- Помолете близък или приятел извън града да бъде ваш „семеен контакт“.
- Обсъдете какво да направите, ако трябва да се евакуирате.
- Всеки трябва да знае добре какво да прави, ако всички членове на семейството не са заедно.

Стъпка 3: Опишете действията, които сте обсъдили. Не забравяйте да включите следните елементи:

- Телефон за спешни повиквания – 112 (полиция, пожарна, бърза помощ).
- Всички членове на семейството трябва да знаят как и кога да изключат водата, газта и електричеството от главните бушони или кранове.
- Дома трябва да има подходяща застраховка, в случай на наводнение. Ако няма – трябва да се направи застраховка на дома и имуществото.
- Намерете безопасни места във вашия дом за всеки вид бедствие.
- Съхранявайте достатъчно хранителни продукти в дома си, за да задоволите нуждите си най-малко за три дни, в случай на бедствие.
- Направете фотокопия на важни документи и ги съхранявайте на друго място (у приятел или роднина, който живее в друг район).

Стъпка 4: Проверявайте и проигравайте своя план:

- Припомняйте си правилата на всеки шест месеца – места за срещи, телефонни номера и правила за безопасност.
- Участвайте в учения, ако такива се провеждат на територията на вашето населено място.
- Маркирайте маршрутите си за евакуация на карта. Съхранявайте картата в Раницата за бедствия.
- Заменяйте съхраняваната храна и вода на всеки шест месеца.
- Проверявайте актуалността на застраховката на вашия дом и имущество.

Ако сте въщи и получите информация за наводнение:

1. Първо поставете на високо място всички по-ценни предмети.
2. Вземете „Раницата за бедствия“.
3. Напуснете дома възможно най-бързо.
4. Ако не можете да напуснете сградата – преместете се на най-горните етажи или покрива.
5. Съобщете на тел. 112 и на близките си къде се намирате.
6. Подгържайте връзка със спасителните екипи при тяхното пристигане.
7. Животните – при невъзможност да ги изведете, отворете вратите и прозорците на помещенията, където се намират.

Ако сте навън и съществува опасност от наводнение:

1. Ако се намирате близо до пълноводна река или в дъре, незабавно се отдалечете и се придвижете към най-близкото възвишение.
2. Не заставайте под/над мостове, подлези, надлези и други обекти, от които високата вода може да ви отнесе.
3. Пресичайте само при спокойна вода. Не пресичайте бързо течащи и залети площи, освен ако сте сигурни, че водата е до коленете ви.
4. Не пийте вода от наводнени водоизточници.
5. Спазвайте указанията и реда, установен от пожарникарите и спасителите.

Ако сте в училище, има няколко важни неща, които трябва да запомните:

1. Запазете спокойствие.
2. Следвайте стриктно указанията на учителите.
3. Следете какво правят съучениците ви. Не предприемайте действия сами.
4. Следете информацията за обстановката по телевизията (при възможност) и изпълнявайте точно указанията на органите на Пожарна безопасност и защита на населението.
5. Облечете се и напуснете училището по най-бързия начин.
6. При невъзможност да се напусне застрашения район, заемете горните етажи/покрива на сградата (само при изрично указание на учителите!).

КАКВО ДА ПРАВИМ ПО ВРЕМЕ НА НАВОДНЕНИЕТО?

Слушайте радио, за да разбере кои области са засегнати и кои пътища са обезопасени, както и къде да отидете и какво да направите, ако спасителните екипи ви приканят да напуснете дома си.

Дръжте Раницата за бедствия на леснодостъпно място.

Ако трябва да се евакуирате:

- Напуснете дома си, когато спасителният екип ви го препоръча.
- Носете със себе си Раницата за бедствия.
- Погрижете се за вашите домашни любимци. При невъзможност за евакуиране на животните, отворете вратите на помещенията, където са затворени.
- Тръгнете по пътищата, посочени ви от служителите. Не използвайте преки пътища, защото те биха могли да ви отведат до блокирани или опасни места.
- Ако имате време, оставете бележка, в която посочвате, кога сте напуснали дома и накъде сте се отправили.
- Ако вървите пеша, не пресичайте никога наводнен район. Течението може да ви завлече.
- Не трябва да се шофира в заливни води или в подземи.
- Избягвайте да минавате по мост, ако нивото на водата е високо, а течението е много силно.
- Ако заседнете на място, където водата приижда много бързо и колата угасне, оставете я. Най-важен е животът на вас и вашите спътници.
- Не пийте вода от наводнени водоизточници.

КАКВО ДА ПРАВИМ СЛЕД НАВОДНЕНИЕТО?

- Не се завръщайте у дома, докато спасителните служби не ви уведомят, че опасността е отминала.
- Ако електрозахранването не е било прекъснато преди наводнението, не влизайте в помещенията, докато квалифициран електротехник не установи, че няма опасност.
- Бъдете предпазливи, когато се завръщате у дома след наводнение. Уредите, които са се намокрили по време на наводнението, могат да предизвикат токов удар или пожар, когато се включат.
- Таблото за електрозахранването трябва да бъде почистено, подсушено и изпро-

бвано от квалифициран електротехник, за да е сигурно, че е безопасно.

Проверете гома си:

- Проверете жилището си.
- Обърнете внимание дали няма поддаване или изкривяване на стените или поодовете.
- Внимавайте за гупки в пода, стъклени парчета и други опасни отломки.

Проверете водата:

- Водата от наводнението може да бъде силно замърсена с отпадни води и други замърсители. Тя може да причини заболявания и инфекции.
- Ако цветът, миризмата или вкусът на водата, която пиете, ви дават основание да предположите, че е замърсена, не я консумирайте.
- Следете съобщенията на органите, които провеждат контрола за качеството и безопасността на питейната вода.
- Използвайте вода, доставена от органите на местната власт или органите за „Пожарна безопасност и защита на населението“ в цистерни, както и промишлено бутилирани минерални и трапезни води.